

1 (Sem-5/FYUGP) PHI 45 MN/(A)

2 0 2 5

PHILOSOPHY

(Minor)

Paper : PHI0500504

(Theory of Reality)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following as directed : 1×8=8

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

- (a) Who is the propounder of Vishishtadvaita
(qualified non-dualism) philosophy?

বিশিষ্টাদ্বৈত দৰ্শনৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

- (b) How many Padarthas are there according to
Nyaya philosophy?

ন্যায় দৰ্শন অনুসৰি কেইপ্ৰকাৰৰ পদাৰ্থ আছে ?

(2)

- (c) Ramanuja's Brahman is known as Saguna Brahman / Nirguna Brahman.

(Choose the right option)

ৰামানুজৰ ব্ৰহ্মক সগুণ ব্ৰহ্ম / নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম বুলি জনা যায় ।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (d) Name the school of Indian philosophy who advocates Prakriti Parinamavada.

প্ৰকৃতি পৰিণামবাদ সমৰ্থন কৰা ভাৰতীয় দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়টোৰ নাম লিখা ।

- (e) The concept of Navatatta is associated with _____ philosophy.

(Fill in the blank)

নৱতত্ত্বৰ ধাৰণাটো _____ দৰ্শনৰ লগত জড়িত ।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

- (f) According to Samkhya philosophy, ultimate reality is one / two / three.

(Choose the right option)

সাংখ্য দৰ্শন অনুসৰি পৰম সত্তা হ'ল এটা / দুটা / তিনিটা ।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (g) Which Noble Truth of Buddhism is associated with the theory of Dependent Origination (Pratityasamutpada)?

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কোনটো আৰ্যসত্য প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্বটোৰ লগত জড়িত ?

- (h) “According to Advaita Vedanta, Brahman and Atman are one and same.” Is this statement true?

“অদ্বৈত বেদান্ত দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্ম আৰু আত্মা এক আৰু অভিন্ন।” এই উক্তিটো সত্যনে ?

2. Answer the following questions in brief (any six) :

2×6=12

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো ছয়টা) :

- (a) What are the two functions of Maya in Shamkaracharya's Advaita Vedanta?

শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তৰ মায়াৰ ক্ৰিয়া দুটা কি কি ?

- (b) Mention the Pramanas recognized by Nyaya philosophy.

ন্যায় দৰ্শনত স্বীকৃত প্ৰমাণকেইটা উল্লেখ কৰা।

- (c) What is meant by Vitanda?

বিতণ্ডা বুলিলে কি বুজা ?

- (d) State two points of difference between Advaita Vedanta and Vishishtadvaita Vedanta.

অদ্বৈত বেদান্ত আৰু বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

- (e) How does Vaisheshika philosophy define 'action' (Karma)?

বৈশেষিক দৰ্শনত 'কৰ্ম'ৰ সংজ্ঞা কেনেদৰে দিয়া হৈছে?

- (f) What is Pramana?

প্ৰমাণ কি?

- (g) What is Satkaryavada?

সংকাৰ্যবাদ কাক বোলে?

- (h) Mention two distinctive points between Parinamavada and Vivartavada.

পৰিণামবাদ আৰু বিবর্তবাদৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা।

- (i) What is meant by 'Samshaya' (doubt) in Naya philosophy?

ন্যায় দৰ্শনত 'সংশয়' বুলিলে কি বুজা?

- (j) What do the Vaisheshikas mean by 'Padarthas'?

'পদাৰ্থ' মানে বৈশেষিকসকলে কি বুজে?

3. Write short notes on the following (any four) :

5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Gunas of Prakriti in Samkhya philosophy
সাংখ্য দৰ্শনত প্ৰকৃতিৰ গুণসমূহ
- (b) Theory of Dependent Origination (Pratitya-samutpada)
প্ৰতীত্যসমুৎপাদ তত্ত্ব
- (c) Parinamavada
পৰিণামবাদ
- (d) Vivartavada
বিবৰ্তবাদ
- (e) Plurality of Purusha (Bahupurushavada)
বহুপুৰুষবাদ
- (f) Nirguna Brahman
নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম
- (g) Concept of Abhava (Non-existence)
অভাবৰ ধাৰণা
- (h) Concept of Achit in Vishishtadvaita Vedanta
বিশিষ্টাদ্বৈত বেদান্তত অচিৎৰ ধাৰণা

4. Answer the following questions (any two) : $10 \times 2 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দুটা) :

(a) What is the nature of Maya in Shamkaracharya's Advaita Vedanta? Explain.

শংকৰাচাৰ্যৰ অদ্বৈত বেদান্তত মায়াৰ স্বৰূপ কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss fully the category of substance in Vaisheshika philosophy.

বৈশেষিক দৰ্শনৰ দ্ৰব্যৰ ধাৰণাটোৰ বিষয়ে বিশদভাৱে আলোচনা কৰা।

(c) What is the nature of Jiva according to Ramanuja? How is it related to Brahman? Explain.

ৰামানুজৰ মতে জীৱৰ স্বৰূপ কি? ব্ৰহ্মৰ লগত জীৱ কেনেদৰে সম্পৰ্কিত? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Give a comparative explanation of Shamkaracharya and Ramanuja's view on the concept of Brahman.

ব্ৰহ্মৰ ধাৰণা সম্পৰ্কে শংকৰাচাৰ্য আৰু ৰামানুজৰ মতামত সন্দৰ্ভত এক তুলনামূলক ব্যাখ্যা দিয়া।

- (e) What is the nature of Prakriti? Explain in brief the proofs for the existence of Prakriti.

প্রকৃতিৰ স্বৰূপ কি ? প্রকৃতিৰ অস্তিত্ব-সম্পৰ্কীয় প্ৰমাণসমূহ
চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা ।

★ ★ ★